

Ikäihmisten päivätoiminnan toimintamalli ja palvelukuvaukset

Matalankynnyksen ennaltaehkäisevän toiminnan ja kuntouttavan päivätoiminnan muodot

Riitta Jaakkola, projektisuunnittelija
Vilja Remes, projektityöntekijä
Ikä on POP-hanke, POHDE
15.12.2023

Ikäihmisten päivätoiminnan kehittäminen

Konkreettiset toimenpiteet: Kehittämistyö käynnistyi 6/23, edeltävästi päivätoiminnan kehittämiseen liittyvää kartoitusta oli tehty vuoden 2022 aikana. Kehittämistyön aikana toteutettiin viisi eri pilottiryhmää: kaksi matalankynnyksen ennaltaehkäisevän toiminnan ryhmää sekä kolme kuntouttavan päivätoiminnan ryhmää. Kehittämistyö sisälsi tiiviin yhteistyön päivätoiminnan henkilöstön lisäksi asiakas-/ palveluohjauksen, fysioterapeuttien sekä lähiesihenkilöiden ja palvelualajohtajien kanssa.

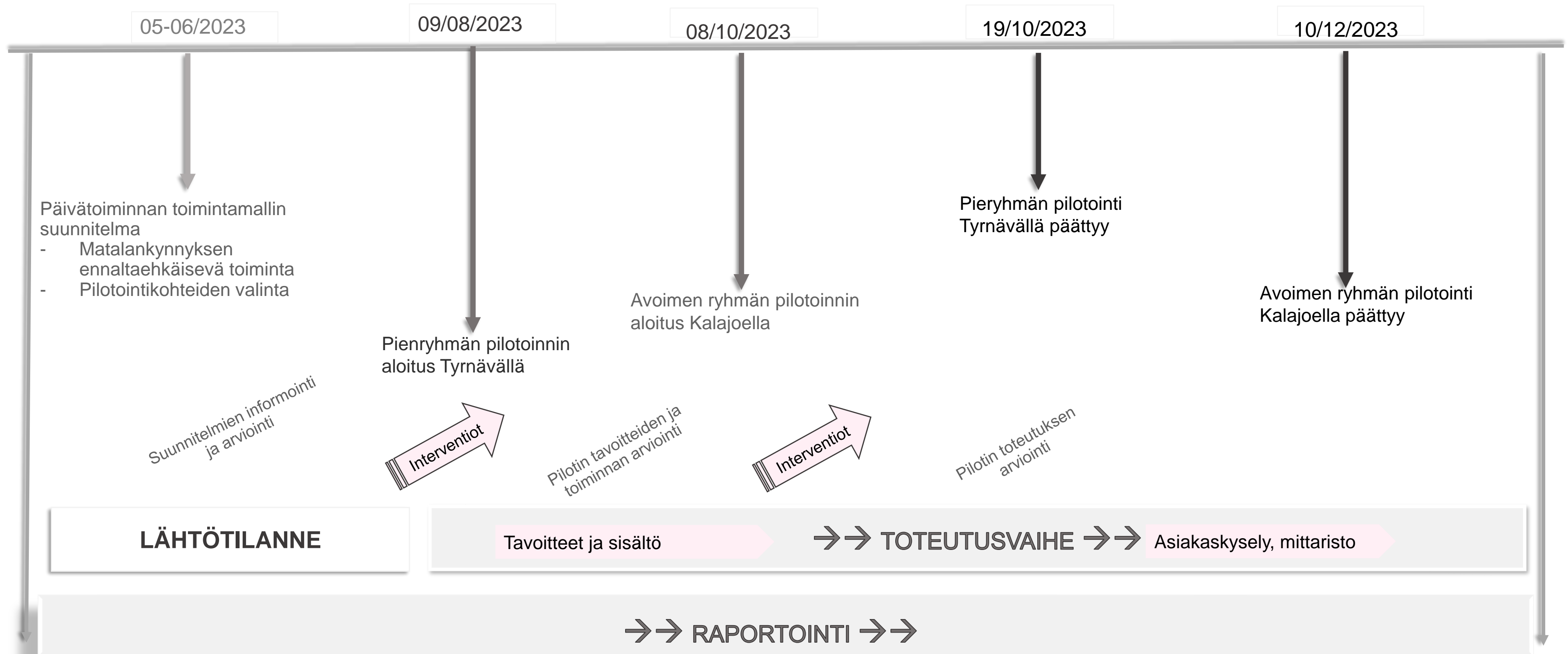
Tuotokset, tulokset ja vaikutukset: Pilottien pohjalta luotiin yhtenäinen päivätoiminnan toimintamalli. Malli sisältää matalankynnyksen ennaltaehkäisevät palvelukuvaukset avoimelle ja pienryhmälle sekä kuntouttavan päivätoiminnan palvelukuvaukset yleis-, etä-, ja pienryhmille. Yhtenäisellä toimintamallilla mahdollistetaan ikäihmisten osallisuuden ja kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin vahvistumista, kaatumisen määrän vähenemistä sekä vaikutusta arjen toimintoihin kotona asumisen mahdollistamiseksi. Organisaatiotasolla pidemmän aikavälin vaikutuksena on laitoshoidon siirtymisen hidastuminen.

Seuranta ja arviointi: Pilotoinnin yhteydessä on kerätty työntekijä- ja asiakaspalautetta. Lisäksi työryhmätyöskentelystä on saatu kirjallista ja suullista palautetta toimintamallin kehittämistyöstä. Tiivis työryhmätyöskentely mahdollisti toimintamallin jalkauttamisen. Kehittämistoiminnan yhteydessä kehitettyjä uusia toimintatapoja on lähdetty toteuttamaan rohkeasti jo hankkeen aikana.

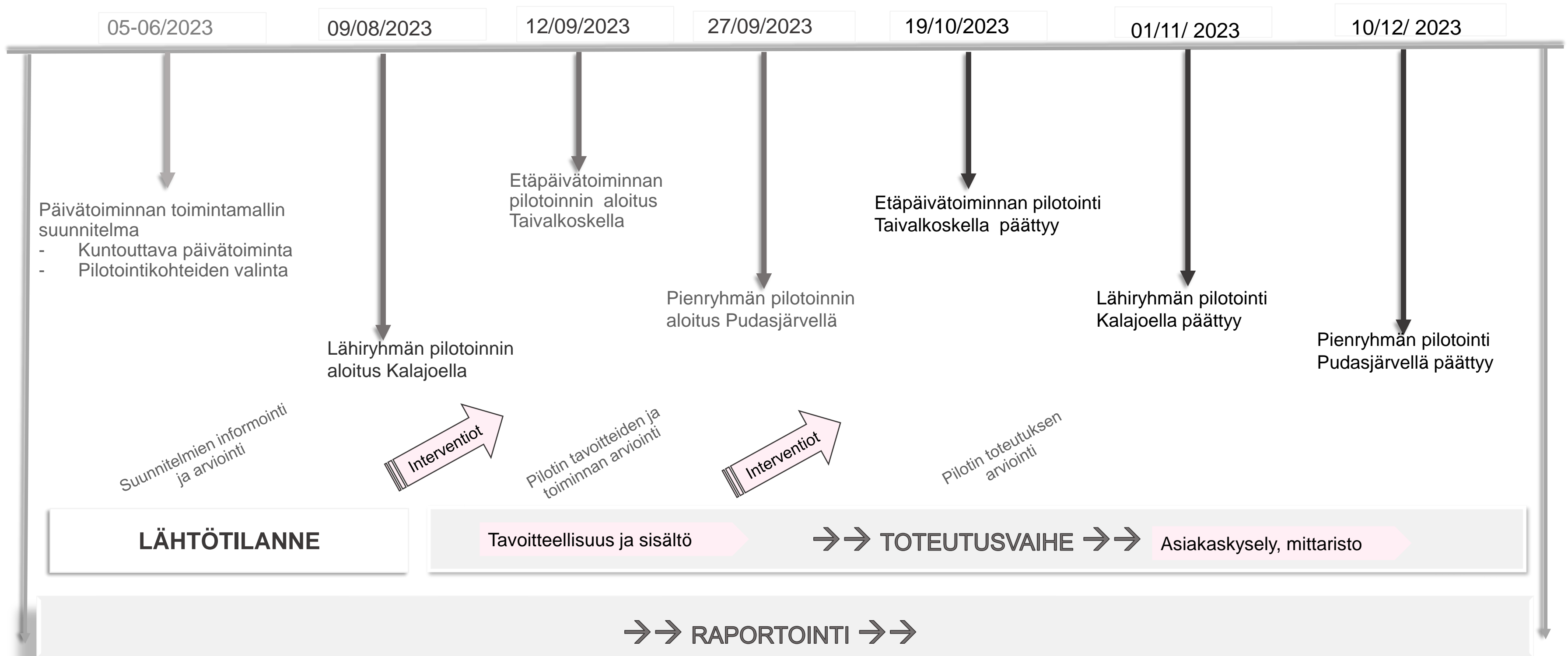
**Yhtenäisellä, monipuolisella toimintamallilla
pystytään tuottamaan alueellisista eroista huolimatta
laadukasta ja tavoitteellista ikäihmisten päivätoimintaa koko hyvinvointialueelle!**

Matalankynnyksen ennaltaehkäisevän kehittämistoiminnan aikataulu

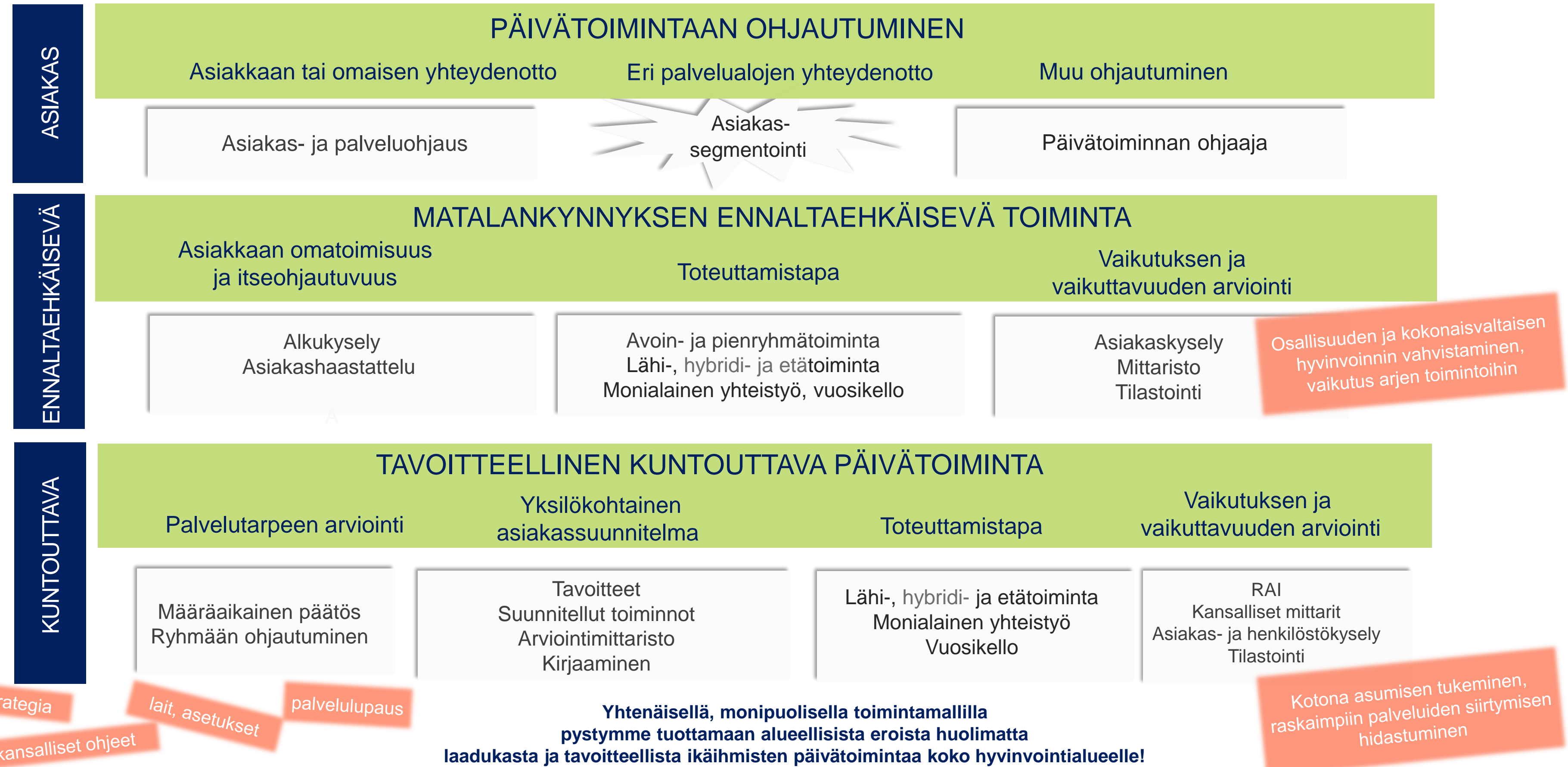

Kuntouttavan päivätoiminnan kehittämisen aikataulu

IKÄIHMISTEN PÄIVÄTOIMINNAN TOIMINTAMALLI

Osallisuutta ja sosiaalista kanssakäymistä edistävät ja tukevat palvelut

Päivätoiminnan palvelukuvaus

1 **PALVELUTARPEEN TUNNISTAMINEN**
Asiakassegmentit
Kriteerit ja myöntämisperusteet

2 **ASIAKASOHJAUS**
Yhteydenotto
Ensivaiheen neuvonta ja ohjaus

3 **PALVELUOHJAUS**
Palvelutarpeen arviointi ja palvelupäätös
Asiakassuunnitelma

4 **TAVOITTEELLISUUS**
Päivätoiminnan tavoitteet ja
sisällön tuottaminen

5 **PÄIVÄTOIMINNAN ARVIOINTI**
Kirjaaminen, Arviointi
Tilastointi

6 **PÄIVÄTOIMINNAN RYHMÄT**
Matalankynnyksen ennaltaehkäisevät ryhmät
Kuntouttavat etä- ja lähiryhmät

Asiakassegmentit

Riskitekijöiden huomioiminen
asiakassegmenteissä

PSYKOSOSIAALISET riskit

- Koettu yksinäisyys
- Elämäntilanteen äkillinen muutos
eri sairaudet, leskeytyminen,
läheisen menetys, omaishoitajuus,
omaishoidettavan muuttaminen
laitoshiitoon
- MiPä-, riippuvuus –haasteet
- Monipalveluasiakkaat

ELÄKÖITYNYT henkilö

- Kotona asuva, aktiivinen toimija
- Digiosaamista löytyy
- Ei säännöllisen tuen tarvetta,
työelämän jälkeen arjen sisällöt
ovat vähentyneet
→ riskeinä esimerkiksi
yksinäisyys tai masennus
- Tarvitsee sosiaalisten kontaktien
ylläpitämistä

Tavoitteena osallisuus ja aktiivinen
arki

IKÄÄNTYVÄ henkilö

- Kotona asuva, aktiivinen toimija,
- Digiosaaminen kohtalainen
- Ei säännöllisen tuen tarvetta,
perussairauksia olemassa
→ riskejä, kuten kaatumiset
ja heikko lihaskunto
- Tarvitsee hyvinvointia tukevia arjen
sisältöjä ja ohjausta sopiviin
toimintoihin

Tavoitteena toimintakyvyn
ylläpitäminen ja vanhuuteen
varautuminen

IKÄÄNTYNYT henkilö

- Kotona asuva henkilö, jonka
toimintakyky on heikentynyt erilaisten
sairauksien seurauksena
- Omaisilla on rajalliset mahdollisuudet
tukea asiakkaan kotona asumista
→ omaishoidettava, riskinä joutua
raskaampien palvelujen piiriin
- Tarvitsee yksilöllistä toimintakyvyn
tukemista ja arjen turvaamista

Tavoitteena on kotona asumisen
tukeminen

Päivätoiminnan kriteerit ja myöntämisperusteet

MATALANKYNNYKSEN TOIMINTA

Tavoitteena on osallisuuden ja kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin vahvistaminen ja vaikutus arjen toimintoihin

- Edellytyksenä yli 65-vuotiaan ikäihmisen itseohjautuvuus ja omatoimisuus
- Maksuton palvelu, ei edellytä palvelutarpeen arviota
- Poikkeus: pienryhmätoimintaan ohjaus asiakas- tai palveluohjauksen kautta

KUNTOUTTAVA PÄIVÄTOIMINTA

Tavoitteena kotona asumisen tukeminen ja raskaimpiin palveluihin siirtymisen hidastaminen

Kohderyhmänä ovat yli 65-vuotiaat ikäihmiset, joiden

- toimintakyky on alentunut tai vaarassa alentua
- on haasteita käydä itsenäisesti muissa kodin ulkopuolisissa toiminnoissa
- asiakas hyötyy ryhmämuotoisesta toiminnasta ja hän kykenee osallistumaan tavoitteelliseen toimintaan

Asiakasohjaus

TIEDON ETSIMINEN JA YHTEYDENOTTO

Asiakas tai omainen etsii tietoa

- Hyvinvointialueen ja kuntien internet-sivuilta
- Omaolosta
- lahella.fi. -verkkosivuilta
- Paikallislehdistä

Asiakas tai hänen läheisensä ottaa yhteyttä hyvinvointialueen asiakas- tai palveluohjaukseen

- Puhelimitse
- Omaolon kautta
- Sähköpostitse tai
- Asioimalla asiointipisteessä

ASIAKASOHJAUKSEN PÄÄTTYMINEN

Asiakasohjaaja kirjaa antamansa ohjauksen ja neuvonnan asiakas- ja potilastietojärjestelmään

➤ **tekee ensiarvion ja suunnitelman**

Ensiarvion perusteella

- Asiakas ohjataan matalankynnyksen päivätoimintaan tai muiden palvelualojen ammattilaiselle
- Asiakasohjaaja antaa ja vastaanottaa tarvittavat palveluhakemukset
- Ohjaa palveluohjaukseen sekä tarvittaessa konsultoi muun palvelualojen ammattilaisia

Palveluohjaus

Huomioidaan ensimmäinen
ilmainen tutustumiskäynti

HAKEMUS JA SEN KÄSITTELY

Hakemus palveluohjaajalle

- Saapumispäivämäärä
- Vastaanottajan nimi
- Hakemuksen kirjaaminen asiakastietojärjestelmään → vireillepanon avaaminen
- Lisäselvityspyyntö tarvittaessa
- Yhteydenotto asiakkaaseen, kotikäynnin sopiminen
- Tilastointi: seurataan käsittelyaikoja

PALVELUTARPEEN ARVIOINTI

- Kotihoidon asiakas – palvelutarpeen arviointi tehty / päivittäminen
- Ei kotihoidon asiakas – palvelutarpeen arviointi sekä osittais-RAI: joko palveluohjaaja tai RAI-koulutuksen saanut päivätoiminnan ohjaaja
- Poikkeus: Fysioterapeutin tekemän arvioinnin perusteella suositus esim. sairaalasta kotiutumisen jälkeen päivätoimintaan:
 - Toimintakykymittaukset
 - Yhteys palveluohjaajaan tai päivätoiminnan ohjaajaan osittais-RAI-laatimista varten, palvelupäätös

MÄÄRÄAIKAINEN PALVELUPÄÄTÖS

- Palveluohjaaja / vastuuyksikönpäällikkö tekee suunnitelman mukaiset yksilökohtaiset palvelu- ja maksupäätökset tasasuuruuksista summista sekä kuljetuspäätöksen määräaikaisena
 - Määräaikainen päätös: yhdelle asiakkaalle se voi tarkoittaa kk, toiselle 6 kk ja osalle vuosi, jonka jälkeen tilanne arvioidaan uudelleen
- Päätös tulee tehdä ilman tarpeetonta viivytystä viimeistään 3 kk:n kuluttua vireille panosta
- Päätökset annetaan tiedoksi asiakkaalle kirjeitse sekä tarvittaessa suullisesti
- Palvelujen avaaminen sovitusti: palveluohjaaja tai päivätoiminnan ohjaaja

Palveluohjaus

Ryhmät muodostetaan paikkakuntaakohtaisen tarpeen mukaisesti.
Tarkista, mitä päivätoiminnan ryhmiä paikkakunnalla on.

ASIAKASSUUNNITELMA JA TIETO PÄIVÄTOIMINTAAN

Asiakassuunnitelma: nousee palvelutarpeen arvioinnista

- Kirjaaminen KHTOTS- tai SOS-näkymälle (tulevaisuudessa Saga -asiakastietojärjestelmään)
- Tilastointi
- Päivätoiminnan ryhmään ohjaaminen
- Yhteistyöpalaverit päivätoiminnan ohjaajan kanssa

PÄIVÄTOIMINNAN RYHMÄ- JA TOTEUTUSMUODOT

Maksuton matalankynnyksen ennaltaehkäisevä toiminta

Avoin ryhmätoiminta
Pienryhmätoiminta → esimerkiksi ”Hyvää arkea ryhmä”

Kuntouttava päivätoiminta

Lähiryhmä → yleisin käytössä oleva ryhmä
Pienryhmä → Esimerkiksi muistiasiakkaalle ”Valoa vanhuuteen – ryhmä”

Päivätoiminnan toteutusmuodot

- Lähiryhmätoiminta (kokopäivätoiminta)
- Etäpäivätoiminta (osapäivätoiminta)

RAI-arviointitulosten hyödyntäminen ryhmiin ohjaamisessa ja ryhmien muodostamisessa

MYÖNTÄMISPERUSTEET

Kuntouttavan päivätoiminnan kohderyhmänä ovat yli 65-vuotiaat ikäihmiset, joiden

- toimintakyky on alentunut tai vaarassa alentua = ADLH – ja IADL – toiminnot
suositus: vähintään 1 (0-6)
- on haasteita käydä itsenäisesti muissa kodin ulkopuolisissa toiminnoissa = IADL liikkuminen kulkuvälineillä
suositus: vähintään 2 (0-6)
- asiakas hyötyy ryhmämuotoisesta toiminnasta ja hän kykenee osallistumaan tavoitteelliseen toimintaan = SOCFUNC – heräte + COMM & CPS
suositus: CPS 0-3 pistettä
- asiakas jolla pitkälle edennyt muistisairaus CPS >4,
suositus: erityisryhmä muistisairaille

LÄHIRYHMÄT (KOKO- JA OSAPÄIVÄ)

Yleisryhmä 1

Asiakkaiden CPS 2 tai alle, ryhmäkoko 8 -10
1 päivätoiminnan ohjaaja + tarvittaessa avustaja

Yleisryhmä 2

Asiakkaiden CPS 3 / 4, ryhmäkoko 8 – 10
2 päivätoiminnan ohjaajaa

Erityisryhmät

Mielenhyvinvoinnin tukemiseen tarkoitettu ryhmä ryhmäkoko 6-8 asiakasta
1 päivätoiminnan ohjaaja

MiPä-asiakkaiden Pilkeryhmä, ryhmäkoko 6-8,
2 päivätoiminnan ohjaajaa

MUUT OSAPÄIVÄRYHMÄT

Painotetut ryhmät

Liikunta-, Musiikki-, Kirjallisuus-, Käsityö-, yms ryhmä:
CPS 2 tai alle, ryhmäkoko 10-15
1 päivätoiminnan ohjaaja

Erityisryhmät

Valoa vanhuuteen ryhmä, CPS 4 tai yli, omaishoidettavat, esim. pidemmälle edennyt muistisairaus.
ryhmäkoko 5 asiakasta
1 päivätoiminnan ohjaajaa + avustaja

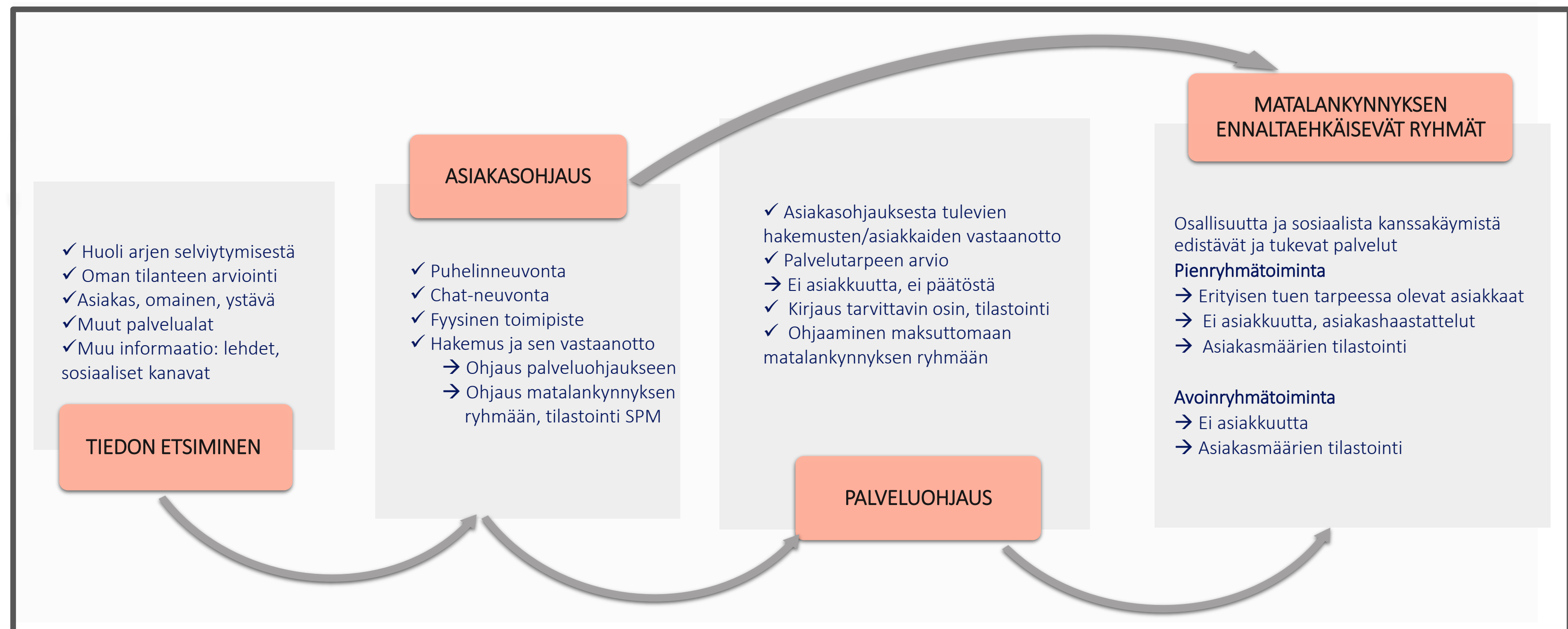
Etäpäivätoiminta

Erityisesti etäkotihoiton asiakkaille
+ muut
Kesto 60min, ryhmäkoko 6-8, 1 päivätoiminnan ohjaaja (Pohteen alueella 5-6 etäpäivätoiminnan ohjaajaa)

Huomioidaan hybridimahdollisuus,

RYHMÄT MUODOSTUVAT KUNKIN PAIKKAKUNNAN
TARPEEN MUKAISESTI
Osapäivätoiminnasta kts tulevaisuuslautakunnan
muutospäätös 02/2024

Asiakkaan ohjautuminen matalankynnyksen ennaltaehkäisevään ryhmään

Matalankynnyksen ennaltaehkäisevään toimintaan ohjautumisen prosessi

TIETOA: Asiakas- ja palveluohjaus, muut palvelualat ja yhteistyökumppanit, tuttavat. Ilmoittelu: ilmoitustaulut, lehdet, some

AVOIMEEN RYHMÄÄN ohjautuminen: asiakas oma-aloitteisesti tai ohjattuna asiakas- ja palveluohjauksesta, muilta palvelualoilta tai yhteistyökumppaneilta
PIENRYHMÄÄN ohjautuminen: asiakas- ja palveluohjauksen kautta, huomioitu riskiasiakkuus tai sen riski

MAKSUTON palvelu, ei vaadi palvelutarpeenarviointia/ palvelupäätöstä
Pienryhmätoiminta: asiakashaastattelut ja alkukyselyt

TAVOITTEET: Osallisuuden ja kanssakäymisen tukeminen, kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistäminen

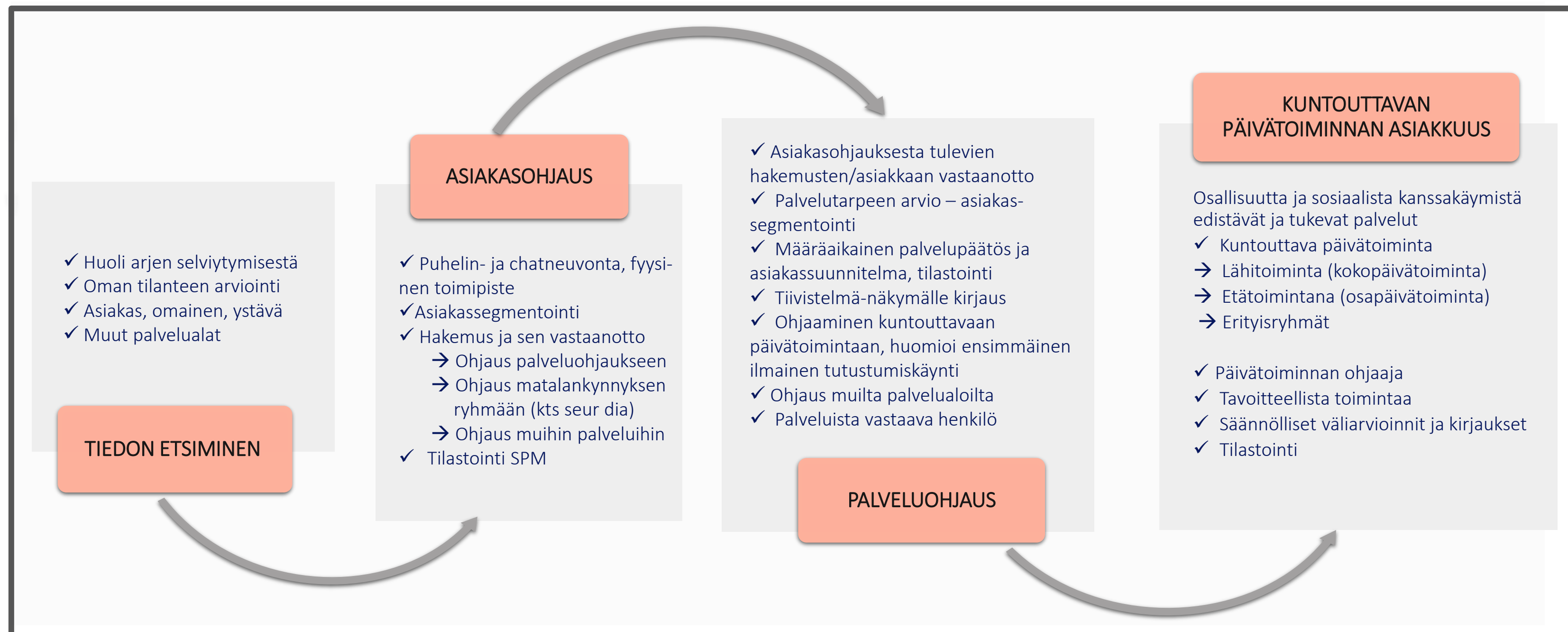
MITTARISTO: pienryhmässä positiivisen mielenterveyden mittari

SISÄLLÖN SUUNNITTELU: asiakaskyselyn perusteella ja vuosikelloa hyödyntäen

TOIMINNAN ARVIOINTI: suullinen palaute, asiakaskyselyt, tilastointi/mittaritieto

JATKOSUUNNITELMA: Tarvittaessa asiakkaan ohjaus palvelutarpeen arviointiin

Asiakkaan ohjautuminen kuntouttavaan päivätoimintaan

Kuntouttavan päivätoiminnan palveluohjauksen prosessi

YHTEYDENOTTO: asiakas itse, omainen, muut → asiakas- tai palveluohjaukseen

YHTEYDENOTON VASTAANOTTAMINEN: pvm, vastaanottaja, hakemus

HAKEMUKSEN PALAUTUS: asiakas- tai palveluohjaukseen, kirjaaminen asiakastietojärjestelmään, hakemus liitteeksi

HAKEMUKSEN KÄSITTELY: vireillepanon avaaminen, yhteydenotto asiakkaaseen, kotikäyntiajan sopiminen, tilastointi

PALVELUTARPEEN ARVIOINTI: RAI-/osittaisRAI, tarvittaessa muu lisäselvitys

PALVELUPÄÄTÖS: yksilökohtainen, määräaikainen → asiakkaan tiedottaminen → palveluohjaaja tai vastuuyksikköpäällikkö

KIELTEINEN PÄÄTÖS: ohjaus matalankynnyksen ennaltaehkäisevään toimintaan tai muuhun palveluun

ASIAKASSUUNNITELMA: tiivistelmä-näkymälle tarvittavin osin, ohjaaminen ryhmään yhdessä päivätoiminnan ohjaajan kanssa

KUNTOUTTAVA PÄIVÄTOIMINTA: Päivätoiminnan ohjaaja toteuttaa suunnitelman mukaisesti, väliarviot, kirjaa ja tilastoi

MÄÄRÄAIKAISUUS: palvelutarpeen arviointi ja palvelupäätös yksilökohtaisesti, tarveperusteisesti >> siirry kohtaan palvelutarpeen arviointi

Päivätoiminnan palvelukuvaus

1 **PALVELUTARPEEN TUNNISTAMINEN**
Asiakassegmentit
Kriteerit ja myöntämisperusteet

2 **ASIAKASOHJAUS**
Yhteydenotto
Ensivaiheen neuvonta ja ohjaus

3 **PALVELUOHJAUS**
Palvelutarpeen arviointi ja palvelupäätös
Asiakassuunnitelma

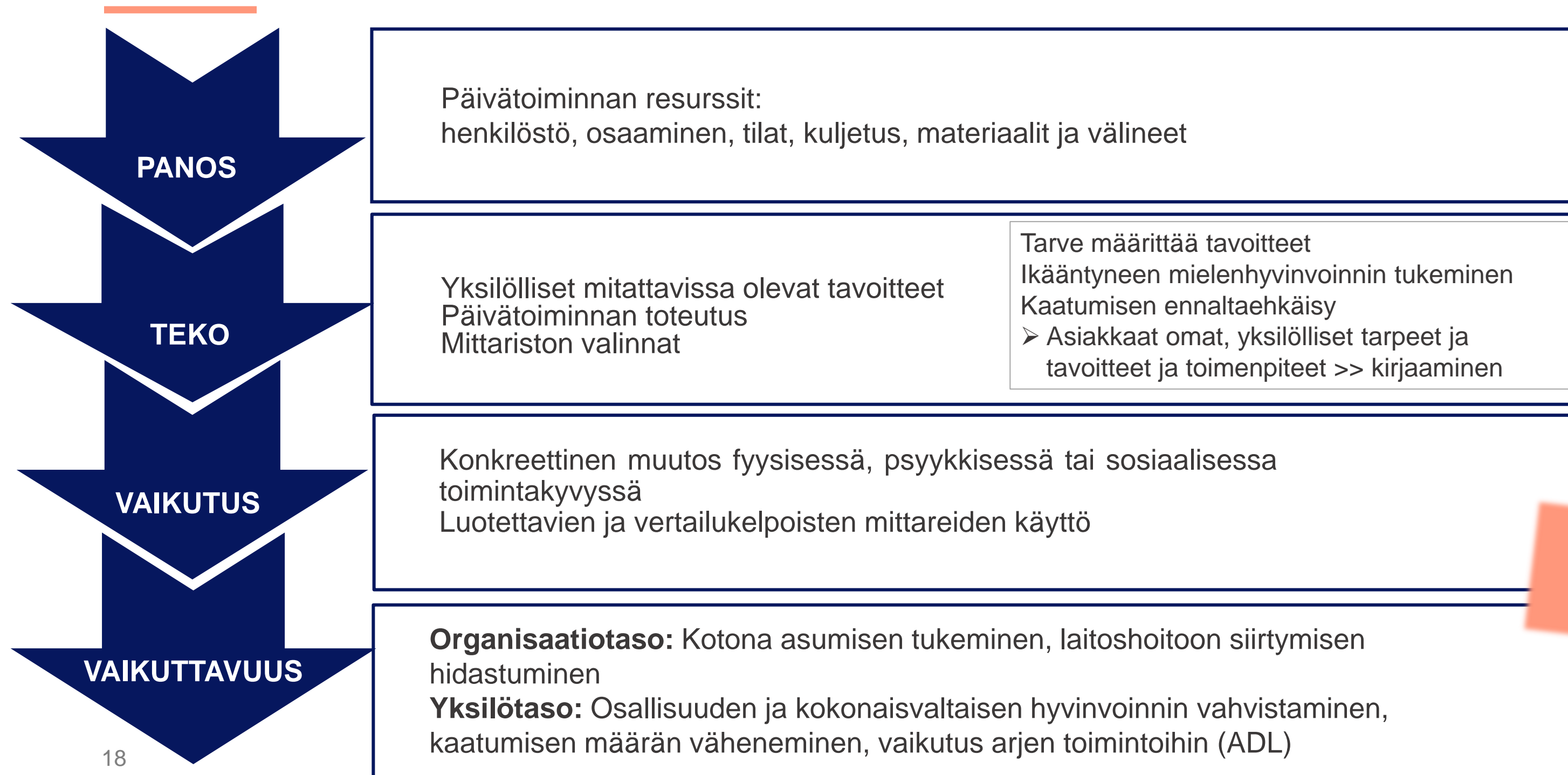
4 **TAVOITTEELLISUUS**
Päivätoiminnan tavoitteet ja
sisällön tuottaminen

5 **PÄIVÄTOIMINNAN ARVIOINTI**
Kirjaaminen, Arviointi
Tilastointi

6 **PÄIVÄTOIMINNAN RYHMÄT**
Matalankynnyksen ennaltaehkäisevät ryhmät
Kuntouttavat etä- ja lähiryhmät

Tavoitteellisuus päivätoiminnassa

([Engström & Tykkyläinen \(2018, s. 36\)](#) mukailten)

Laatunäkökulma:
Asiakkaan, omaisen ja
henkilöstön näkökulma

Tavoitteellisuus prosessina

PALVELUOHJAAJA: Palvelutarpeen arviointi → kirjaus KHTOTS-tiiv tai SOS-näkymä

PÄIVÄTOIMINNAN OHJAAJA: Asiakkaan ryhmään ohjaaminen, toteuttamissuunnitelma KHTOTS-
Tavoitteiden tarkentaminen ja toiminnan määrittely

PÄIVÄTOIMINNAN OHJAAJA: Toiminnan toteuttaminen ryhmässä >> ”kotiläksyt” kotiin
Käynnin kirjaaminen ja tilastoinnit

PÄIVÄTOIMINNAN OHJAAJA: Toiminnan väliarviointi (3kk, 6kk tai tarv) → tavoitteiden tarkastus, tarvittaessa toiminnan muutos. Mittarin
valinta tavoitteiden mukaisesti

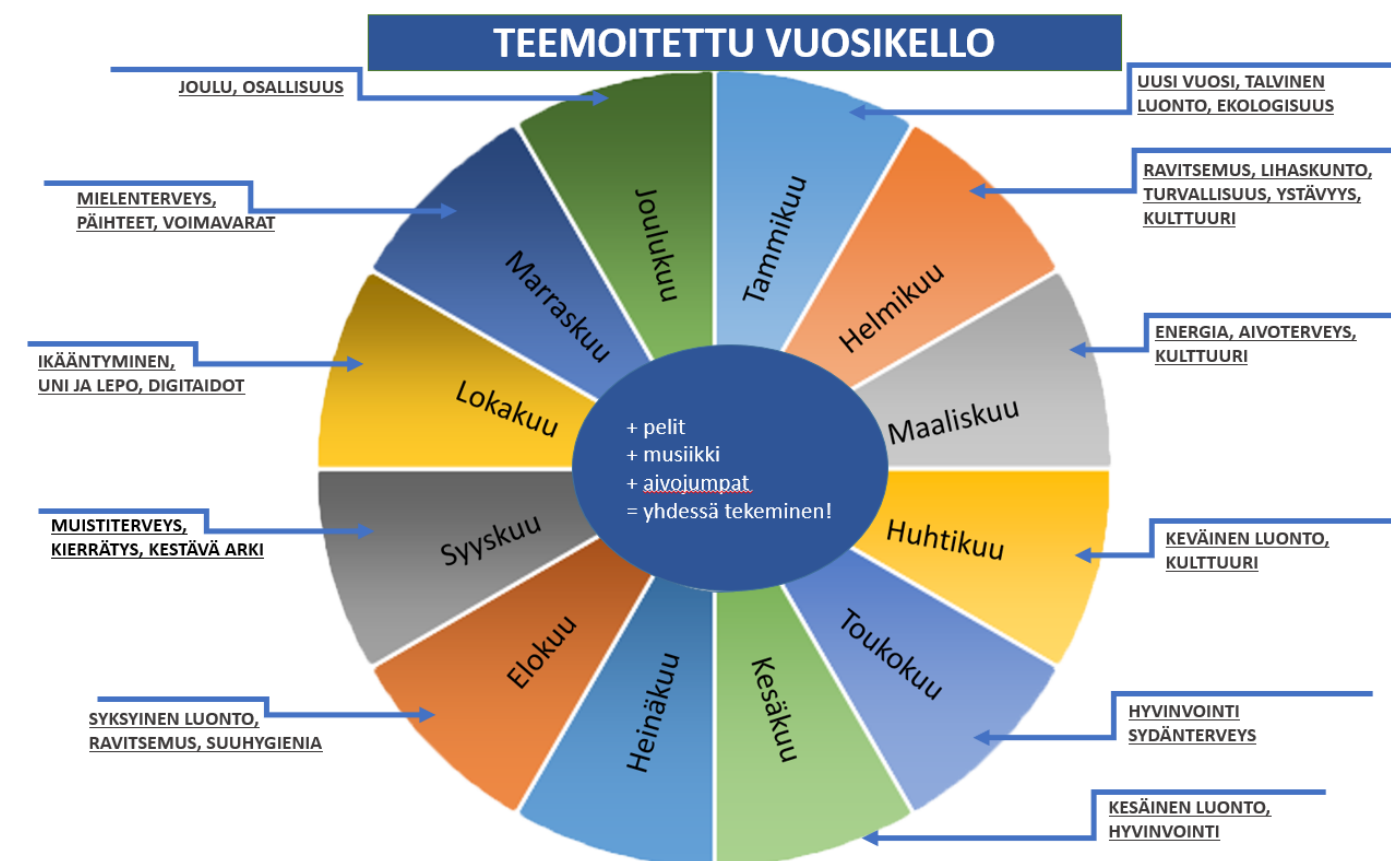
PÄIVÄTOIMINNAN OHJAAJA: Toiminnan toteuttaminen ryhmässä >> ”Kotiläksyt”
Käynnin kirjaaminen ja tilastoinnit

PÄIVÄTOIMINNAN OHJAAJA, (KOTIHOITO) SEKÄ VYP/PALVELUOHJAAJA: Tilannetarkistus ja palveluntarpeen arviointi
palvelupäätöksen päättyessä → uusi PTA, palvelupäätös tai ohjaus muihin palveluihin

Päivätoiminnan sisällön tuottaminen

SISÄLLÖN SUUNNITTELU

- Sisältö luodaan tavoitteiden pohjalta
- Otetaan asiakkaat mukaan suunnitteluun
- Vuosikellon hyödyntäminen, teemapäivät ja -viikot
 - Elintapaohjaus
 - Mielen hyvinvointi
 - Liikunta- ja lihaskunto- / tasapainoharjoitteet
 - Kädentaidot
 - Aivotreeniharjoitteet
 - Kulttuuri, musiikki, taide, historia
 - Luonto, vuodenajat, juhlapyhät

Yhteistyössä järjestöjen, yhdistysten, seurakunnan ja kunnan toimijoiden kanssa

Kirjaamisen, arvioinnin ja tilastoinnin hyödyt

TIEDOLLA JOHTAMINEN = tiedon hyödyntäminen päätöksenteossa ja toiminnan johtamisessa

Tiedon laatu = kirjaamisen yhdenmukaisuus, kansalliset ohjeet

1. Kirjaaminen yhtenäistä → tiedonhaku helpottuu → saatu tieto on luotettavampaa
2. Tilastot tasavertaiset
3. Resurssit – voidaan kohdentaa paremmin
4. Toiminnan kehittäminen
5. Työn näkyväksi saattaminen

TILASTOINTI → tällä hetkellä niillä ohjeilla mitä omassa organisaatiossa on.
KIRJAAMISEEN liittyvä muutos tulossa kun siirrytään Saga-asiakastietojärjestelmään

Kirjaaminen päivätoiminnassa

Tulevaisuudessa kirjaaminen
Saga-asiakastietojärjestelmässä
asiakirjapohjien mukaisesti

TULOTILANNE

Palveluohjaajan kirjauksesta löytyy tarvittavat tiedot:

- Käyntisyys
- Esitiedot
- Lääkitys
- Apuvälineet ja hoitotarvikkeet
- Nykytila
- Testaus- ja arviointitulokset
- Hoidon tavoite
- Suunnitelma

KÄYNTIKIRJAUS

Käynti + tarkennin: päivätoiminta, mikä ryhmä

Hoidon tarve: mitä kautta ja miksi ohjautunut ko. ryhmään

Hoitotoimet/ Hoitotyön toiminnot:

Valitaan tarvittavat otsikot:

- Kanssakäyminen: vuorovaikutus, ryhmäytyminen, toiveet
- Psyykkinen tasapaino: kuvaus voinnista
- Aktiviteetti: miten osallistunut, liikkuminen
- Ravitsemus: ruokahalu, erityiset huomiot
- Erittäminen: jos erityistä huomioitavaa

Hoidon tavoitteet:

esim. kotona asumisen tukeminen, sosiaalisenvuorovaikutuksen lisääminen

Suunnitelma:

- jatkot, testit, kulkeminen, muuta huomioitavaa

ARVIOINTIKIRJAUS

Käynti + tarkennin: päivätoiminta

Hoidon tarve: ks. edellinen

Hoitotoimet/ Hoitotyön toiminnot ks. edellinen

Testaus ja arviointitulokset

Tarvittavat testit, kirjaus ja avaus, esim.

- FES-I ja FROP
- GDS-15 tai positiivisen mielenterveyden mittari
- SPPB (EMS), Barthelin indexi, MNA, käden puristusvoima

Hoidon tavoitteet:

- esim. kotona asumisen tukeminen, sosiaalisen vuorovaikutuksen lisääminen

Suunnitelma:

- jatkosuunnitelma, seuraava arviointipäivämäärä, muuta huomioitavaa.

Arviointi päivätoiminnassa

MISSÄ JA MITÄ ARVIOIDAAN	MILLÄ ARVIOIDAAN	MILLOIN ARVIOIDAAN	TULOSTEN HYÖTY
Matalankynnyksen pienryhmätoiminta Sisältö Hyöty Jatkuvuus	THL: <u>Positiivisen mielenterveyden mittari</u> Asiakaskysely, <u>kts loppuraportti</u> Suullinen palaute, havainnointi Tilastointi	Toiminnan aluksi Puolen vuoden välein Jatkuva arviointi	Toiminnan kehittäminen Asiakasmäärät
Matalankynnyksen avoin ryhmätoiminta Sisältö Hyöty Jatkuvuus	Asiakaskysely, <u>kts loppuraportti</u> Suullinen palaute, havainnointi Tilastointi	Jatkuva arviointi	Toiminnan kehittäminen Asiakasmäärät
Kuntouttava päivätoiminta Palvelujen kohdentaminen Tavoitteiden ja toiminnan toteutuminen	<u>RAI-arviointi</u> <u>FES-I ja FROP</u> <u>GDS-15 / Positiivisen mielenterveyden mittari</u> <u>Barthelin indeksi</u> <u>SPPB / EMS , käden puristusvoima, MNA</u> Tilastointi	Toiminnan aluksi Osittaisarviointit 3kk tai 6kk tai tarvittaessa Palvelupäätöstä uusittaessa	Toiminnan vaikutus Suoritetiedot: Asiakasmäärät, asiakaskerrat, mittaritiedot Toiminnan kehittäminen >> Palvelut vastaavat asiakkaiden tarpeita
JATKOTYÖSTÖÖN			
Ikäihmisten päivätoiminnan vaikuttavuutta ja laatua Henkilöstö (tehtäväkuvan mukainen osaamisvaatimus) Tilojen tarkoituksenmukaisuus – ryhmän koko Materiaalit ja välineet	Asiakas- ja omaiskyselyt <u>kts loppuraportti</u> Henkilöstökysely Päivätoiminnan ohjaajien osaamiskartoitus HaiPro - raportointityökalu	Kerran vuodessa Tarvittaessa	Toiminnan vaikuttavuustiedot Henkilöstön osaamisvaatimukset (tehtäväkuva + osaamisvaatimusten avaaminen, lakisääteiset täydennyskoulutukset) HaiPro -tulosten perusteella tuotetun tiedon hyödyntäminen ja tarvittavat toimenpiteet

Yhteenveto vaikuttavuuden arvioinnista

TIEDOLLA JOHTAMINEN

TULOSTEN HYÖDYNTÄMINEN

MITÄ ARVIOIDAAN

- Palvelujen kohdentuminen
- Tavoitteiden ja toiminnan toteutuminen
- Asiakaskohtainen kuntoutuminen

Resursseja (työn panokset)

- Henkilöstö (tehtäväkuvan mukainen osaamisvaatimus)
- Tilojen ja ryhmäkokojen tarkoituksenmukaisuus
- Materiaalit ja välineet

MILLÄ ARVIOIDAAN

- RAI-arviointi
- FROP, FES-I
- GDS-15 / Positiivisen mielen-terveyden mittari
- Barthelin indeksi
- MNA
- SPPB / EMS/ Käden puristusvoima
- Tilastointi

- Asiakas- ja omaiskyselyt
- Henkilöstökysely
- Päivätoiminnan ohjaajien osaamiskartoitukset
- HaiPro -raportointityökalu

Toiminnan ja työn vaikutusta (muutosta)

Suoritetiedot:

- Asiakasmäärät ja – käynnit
- Mittaritiedot

Tarveperusteisten palveluiden järjestäminen

Vaikuttavuustiedot (pitempi aikaväli)

Vaikutustiedot + laadun seuranta

- Henkilöstön osaamisvaatimukset (tehtäväkuva + osaamisvaatimusten avaaminen, tarvittavat lisäkoulutukset)
- HaiPro-tulosten perusteella tuotetun tiedon hyödyntäminen ja tarvittavat toimenpiteet
- Asiakas-, omais-, ja henkilöstökyselyistä saadut tiedot

Toiminnan suunnittelu ja kehittäminen

Asiakassegmentointi

Myöntämisperusteet

Määräaikainen palvelupäätös

Ryhmämuodot

- Toimintakyky alentunut tai vaarassa alentua
- on haasteita käydä itsenäisesti muissa kodin ulkopuolisissa
- asiakas hyötyy ryhmämuotoisesta kuntoutuksesta ja hän kykenee sitoutumaan tavoitteelliseen ryhmätoimintaan

Palvelut kohdentuvat oikein

Päivätoiminnan palvelukuvaus

1 **PALVELUTARPEEN TUNNISTAMINEN**
Asiakassegmentit
Kriteerit ja myöntämisperusteet

2 **ASIAKASOHJAUS**
Yhteydenotto
Ensivaiheen neuvonta ja ohjaus

3 **PALVELUOHJAUS**
Palvelutarpeen arviointi ja palvelupäätös
Asiakassuunnitelma

4 **TAVOITTEELLISUUS**
Päivätoiminnan tavoitteet ja
sisällön tuottaminen

5 **PÄIVÄTOIMINNAN ARVIOINTI**
Kirjaaminen, Arviointi
Tilastointi

6 **PÄIVÄTOIMINNAN RYHMÄT**
Matalankynnyksen ennaltaehkäisevät ryhmät
Kuntouttavat etä- ja lähiryhmät

Matalankynnyksen ennaltaehkäisevä toiminta

AVOIN RYHMÄTOIMINTA

Onko paikkakunnalla tarvetta toiminnalle?
Markkinoinnin merkitys!

<ul style="list-style-type: none"> Henkilöstö Eri toimijat: järjestöt, yhdistykset, järjestöt, kunnan, kaupunkien, seurakunnan edustajat →Kumppanuustoiminta Tarkoituksenmukaiset tilat Ryhmien aikataulutus, sisällön luominen Materiaalit ja välineet 	<p>Yli 65-vuotiaille avoin ryhmä Asiakassegmentointi</p> <ul style="list-style-type: none"> Asiakasohjauksesta Palveluohjauksesta Muut palvelualat Asiakas itse tai omainen Lehti-ilmoitukset 	<p>Lähiryhmä palveluna</p> <ul style="list-style-type: none"> Iltapäivä – aamupäivä 2 tuntia Osallistujamäärä vaihtelee <p>Etäryhmä –palveluna (kts palvelupolku)</p> <ul style="list-style-type: none"> Hybridi -tai etäryhmä Osallistujamäärä voivat olla suuret
<p>RESURSSIT</p>	<p>RYHMÄÄN OHJAUTUMINEN</p>	<p>TOTEUTUSMUODOT</p>
<ul style="list-style-type: none"> Kansalliset yhteiset tavoitteet Mielenhyvinvoinnin tukeminen Katumisen ennaltaehkäisy Asiakkaiden yksilökohtaiset sisällölliset tavoitteet 	<ul style="list-style-type: none"> Asiakkaiden toiveiden mukainen sisällönsuunnittelu hyödyntäen paikalliset toimijat <p>Vuosikello</p> <ul style="list-style-type: none"> Kuukausittain vaihtuvat teemat mielenhyvinvoinnin tukemiseen Liikkumista ja lihaskuntoa ylläpitävät toiminnot 	<ul style="list-style-type: none"> Positiivinen mielenterveysmittari Asiakaskysely, kts loppuraportti Suullinen palaute, havainnointi Tilastointi
<p>TAVOITTEET</p>	<p>SISÄLLÖN SUUNNITTELU</p>	<p>ARVIOINTI</p>

Matalankynnyksen ennaltaehkäisevä toiminta

PIENRYHMÄTOIMINTA

<ul style="list-style-type: none"> • 1 ohjaaja + eri toimijat • Tarkoituksenmukaiset tilat, hyödynnetään kuntien eri tiloja esimerkiksi nuorisotilat • Ryhmän sisältö ja aikataulu • Materiaalit ja välineet • Markkinointi 	<ul style="list-style-type: none"> • Yli 65-vuotiaille avoin ryhmä • Tunnistettu riskiasiakkuus (kts diat 4,9) • Asiakas- ja palveluohjauksesta Muut palvelualat Asiakas itse tai omainen 	<ul style="list-style-type: none"> • Etäryhmä –palveluna (kts etätoiminnanpalvelukuvaus) • Lähiryhmä palveluna <ul style="list-style-type: none"> • Ryhmäkoko 5-6, ohjaaja 1 • Toiminnan järjestämisaika asiakaslähtöisesti
<p>RESURSSIT</p>	<p>RYHMÄÄN OHJAUTUMINEN</p>	<p>TOTEUTUSMUODOT</p>
<p>Kansalliset yhteiset tavoitteet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mielenhyvinvoinnin tukeminen • Kaatumisen ennaltaehkäisy <ul style="list-style-type: none"> • Asiakkaiden yksilökohtaiset sisällölliset tavoitteet 	<ul style="list-style-type: none"> • Asiakkaiden toiveiden mukainen sisällönsuunnittelu hyödyntäen paikalliset toimijat <p>Vuosikello</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kuukausittain vaihtuvat teemat mielenhyvinvoinnin tukemiseen • Liikkumista ja lihaskuntoa ylläpitävät toiminnot 	<p>Ks. S.19 Asiakashaastattelu/-kysely Positiivinen MT-mittaristo Tilastointi</p>
<p>TAVOITTEET</p>	<p>SISÄLLÖN SUUNNITTELU</p>	<p>ARVIOINTI</p>

Kuntouttava päivätoiminta

LÄHIRYHMÄTOIMINTA

<ul style="list-style-type: none"> • Henkilöstö kts dia 9 • Ryhmän koko ja aikataulu • Tarkoituksenmukaiset tilat • Kuljetukset • Materiaalit ja välineet 	<ul style="list-style-type: none"> • Myöntämisperusteet • Asiakas- ja palveluohjauksesta Muut palvelualat Asiakas itse, tai omainen • Määräaikainen päätös 	<ul style="list-style-type: none"> • Ryhmämuodot, kts dia 9 • Toiminnan järjestämisaika asiakaslähtöisesti
<p>RESURSSIT</p>	<p>RYHMÄÄN OHJAUTUMINEN</p>	<p>TOTEUTUSMUODOT</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Kansalliset yhteiset tavoitteet <ul style="list-style-type: none"> • Mielenhyvinvoinnin tukeminen • Kaatumisen ennaltaehkäisy • Asiakkaan yksilökohtaiset tavoitteet 	<p>Vuosikello</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kuukausittain vaihtuvat teemat mielenhyvinvoinnin tukemiseen • Liikkumista ja lihaskuntoa ylläpitävät toiminnot <p>Yksilökohtaiset harjoitteet - kotiohjeet</p>	<p>Kts dia 20</p> <p>Tilastointi Asiakaskysely</p>
<p>TAVOITTEET</p>	<p>SISÄLLÖN SUUNNITTELU</p>	<p>ARVIOINTI</p>

Kuntouttava päivätoiminta

PIENRYHMÄTOIMINTA

<ul style="list-style-type: none"> • 1 ohjaaja + avustava työntekijä • Erityosaaminen • Tarkoituksenmukainen ja rauhallinen tila • Kuljetukset • Materiaalit ja välineet 	<ul style="list-style-type: none"> • Myöntämisperusteet, kts dia 9-10 • Riskiasiakkuus, omaishoidettava, jolla pitkälle edennyt muistisairaus tai muu pitkäaikaissairaus • Palveluohjauksesta <ul style="list-style-type: none"> • Määräaikainen päätös, kts dia 8 	<ul style="list-style-type: none"> • Lähiryhmä palveluna, kts dia 9 • Ryhmäkoko 5-6, jossa ohjaaja + avustaja • Toiminnan järjestämisaika asiakaslähtöisesti
<p>RESURSSIT</p>	<p>RYHMÄÄN OHJAUTUMINEN</p>	<p>TOTEUTUSMUODOT</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Kansalliset yhteiset tavoitteet <ul style="list-style-type: none"> • Mielenhyvinvoinnin tukeminen • Kaatumisen ennaltaehkäisy • Asiakkaan yksilökohtaiset tavoitteet • Omaishoitajan tukeminen 	<p>Vuosikello</p> <ul style="list-style-type: none"> • Muistelu ja vertaistuki • Liikkumista ja lihaskuntoa ylläpitävät toiminnot <p>Yksilökohtaiset harjoitteet - kotiohjeet</p>	<ul style="list-style-type: none"> • RAI-arviointi • Mittarit ks. s.20 • Asiakas- ja omaiskyselyt • Tilastointi
<p>TAVOITTEET</p>	<p>SISÄLLÖN SUUNNITTELU</p>	<p>ARVIOINTI</p>

Kuntouttava etäpäivätoiminta

YLEISET HUOMIOT ETÄPÄIVÄTOIMINNAN TOTEUTUKSESTA

Kuntouttava etäpäivätoiminta

OHJAAJAN LAITTEET, LIITTYMÄT JA OIKEUDET

- tietokone, iso näyttö x 2 (toiselta sisältö, toiselta näkee asiakkaat)
- langattomat kuulokkeet
- ulkoinen kamera
- Suvanto Carelta pääkäyttäjäoikeudet, omat tunnukset, asetukset, kännykkäsovellus

LAITTEISIIN LIITTYVÄÄ TEHTÄVÄÄ:

- Kuulokkeiden ja kameran asennus
- Yhteyksien testaaminen
- Kotihoidon Elisa Digihoiva -tablettien ohjelmointi asiakkaille ryhmätoimintaa varten; ryhmäpuheluoikeuksien tablettikohtainen varmistaminen ja tarvittaessa ryhmäpuheluoikeuksien pyytäminen SuvantoCarelta

ASIAKKAAN LAITTEET JA LIITTYMÄT

- Pohde hankkii laitteet ja liittymät keskitetysti Suvanto Carelta
- Etäkotihoitoon asiakkailla on kotona jo valmiiksi kotihoidon käyttämä tabletti, jota voi käyttää etäpäivätoiminnassa ryhmäpuhelun kautta

MUUT ASIAKKAAT

- edellyttää digikäytön osaamista
- kannettava tietokone, pöytätietokone tai tabletti, jossa toimiva internetyhteys
- sähköposti osallistumislinkin avaamiseksi, linkki vaihtuu joka kerta
- tarvittaessa kuulokkeet äänentoiston parantamiseksi

ETÄPÄIVÄTOIMINNAN TILA JA VÄLINEET

- Päivätoiminnan ohjaajalla tulee olla käytössään rauhallinen huone, jossa ei ole läpikulkua ja johon ei kantaudu taustamelua.
- Lihaskuntoharjoitteiden näyttäminen vaatii n.3m etäisyyden kamerasta, joten huoneen tulee olla riittävän suuri.
- Ohjaajan välineet lihaskunto-osuutta varten: vastuskuminauha, käsipainot

LAITTEET

TILA JA VÄLINEET

Kuntouttava etäpäivätoiminta

PÄIVÄTOIMINNAN OHJAAJAN OSAAMISVAATIMUKSET

- Vahvat ryhmänohjaustaidot: etä-/hybridimalli huomioiden.
- Selkeä puheääni.
- Riittävät digitaidot, mm.
 - Ohjelmisto-osaaminen. Huom. Elisa Digihoiva kouluttaa uudet käyttäjät
 - Laitteiden ja sovellusten asentaminen
 - Näytön jakaminen, eri ohjelmien jakaminen asiakkaalle
 - Tarvittaessa sähköpostilinkin lähettäminen omalta koneelta osallistuville
- Tavoitteellisuuden huomiointi: sisällön suunnittelu, tilastointi, arviointi
- Lihaskuntoharjoittelu-ohjaukseen liittyvät taidot; esim. Ikäinstituutin koulutukset

HENKILÖSTÖ

KUNTOUTTAVA PÄIVÄTOIMINTA: KOTIKÄYNTI ASIAKKAAN LUO

Päivätoiminnan ohjaaja toimittaa etälaitteen ja/tai tarvittavat välineet (vastuskuminauha, 1-2kg käsipainot) asiakkaan kotiin. Käynnin yhteydessä

- Käydään läpi etäpäivätoiminnan suostumuslomake (linkki)
- Ohjeistetaan laitteen käyttö ja suoritetaan koetestaus SuvantoCaren mobiiliapin avulla, mikäli laitteen käyttö ei ole tuttua asiakkaalle
- Annetaan ensimmäisen kuukauden ohjelma asiakkaalle. Seuraavat kuukausiohjelmat toimitetaan asiakkaalle postitse.
- Laaditaan päivätoiminnan tavoitteet yhdessä asiakkaan kanssa, tehdään ja täytetään tarvittavat alkumittaukset ja kyselyt.
- Kotikäyntiin on hyvä varata 60 min aikaa (+ ajomatkat).
- Tarvittaessa tehdään uusi kotikäynti väliarvioinnin aikaan.

ENNEN ETÄTOIMINNAN ALOITUSTA

Kuntouttava etäpäivätoiminta

- Kuukausiohjelma suunnitellaan hyvissä ajoin etukäteen ja toimitetaan asiakkaalle postitse tai kotihoidon välityksellä.
- Viikoittain vaihtuvat teemat, jotka ohjaavat sisällön suunnittelua vuosikelloa hyödyntäen.
- Pilottiin osallistuneen palaute:
"Kuukausikalenteri on hyvä, muistaa milloin tulla ruudun ääreen"

SISÄLLÖN SUUNNITTELU

Ryhmäkerran runko

- Kuulumiskierros
- Päivän/viikon teema
- Muistiharjoitteet = 30min
- Lämmittely, lihaskuntoharjoitteet, venyttely
- Ryhmäkerran lopetus = 30min
- *Pilottiin osallistuneen palaute: "30min/30min hyvin jaettu toiminta aivovirikettä ja jumppaa"*

YHDEN RYHMÄKERRAN RUNKO

Kuntouttava etäpäivätoiminta

Pilotissa hybridimallin kokeilu
perhehoidon asiakkaiden kanssa
>> vaatii vielä jatkotestaamista
äänentoiston kanssa

RYHMÄKERRAN ROOLIT

- Tarvittaessa osallistumislinkin luominen ja lähettäminen ennen ryhmäkerran alkua omalta koneelta osallistujille.
- Yhteyden avaaminen: ryhmäpuhelun asiakkaiden valinta ohjelmasta, ryhmäpuhelun soittaminen
 - ks. Elisa Digihoivan Ryhmäpuhelu -kuvalliset ohjeet
- Ryhmäkerran ohjelman toteuttaminen suunnitelman mukaisesti
 - Näytön jako
 - Lihaskuntoharjoitteiden näyttö ja tekeminen
 - Osallistujien mikrofonien sulkeminen tarvittaessa
 - Ryhmäkerran päättäminen ja yhteyden sulkeminen

PÄIVÄTOIMINNAN OHJAAJA

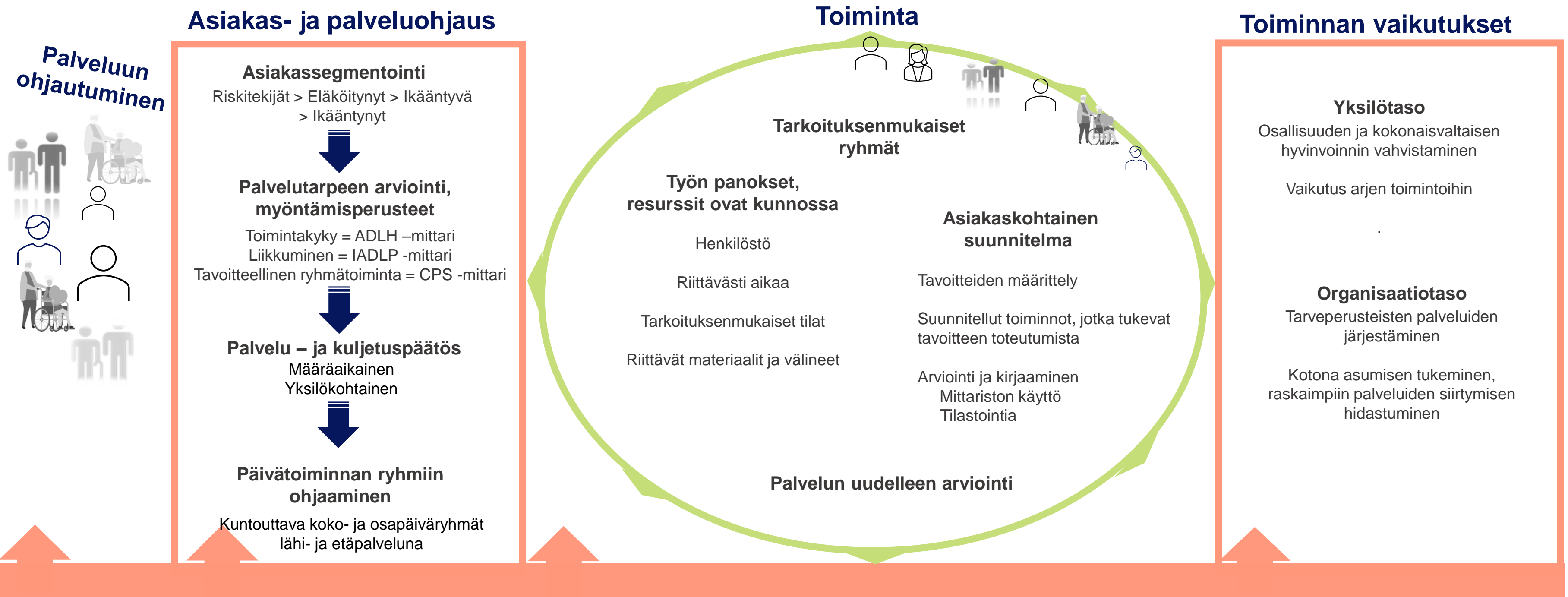
- Aikataulun ja teeman voi tarkistaa paperisesta kuukausiohjelmasta
- Päivätoiminnan ohjaaja ottaa yhteyden asiakkaaseen soittamalla ryhmäpuhelun
- Asiakkaan ei tarvitse tehdä muuta kuin hyväksyä puhelu sormella pyyhkäisemällä.
- Päivätoiminnan ohjaaja sulkee yhteyden päättämällä ryhmäpuhelun

OSALLISTUJA ETÄKOTIHOITOLAITTEEN KANSSA

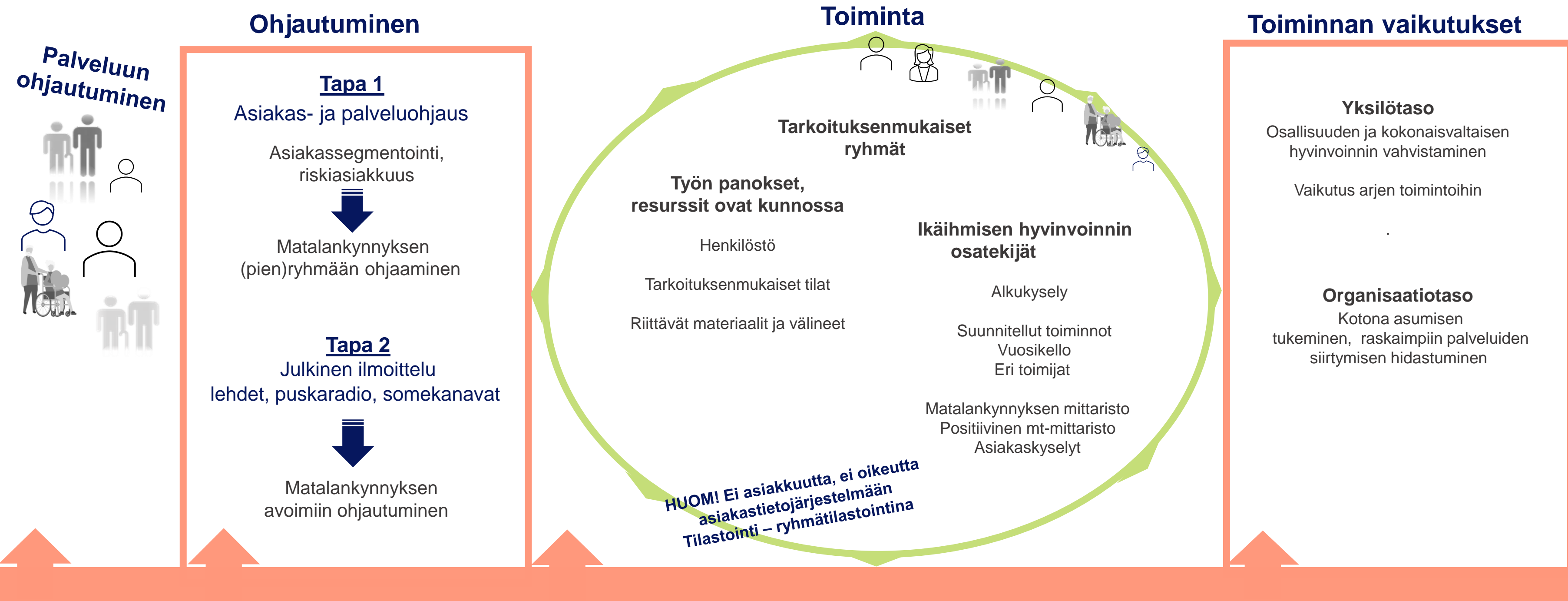
- Asiakas menee sähköpostiin ja avaa päivätoiminnan ohjaajan lähettämän linkin, esimerkki
<https://www.trueconnector.eu/meeting/join/#/login?=&GpFOUzOo2tfeYiYDECZYhrqQeSWQ48X>
- Asiakas kirjoittaa oman osallistujanimensä sille varattuun kenttään ja tarkistaa kamera- ja mikrofoniaisetukset ennen kuin painaa JOIN/liity-painiketta.
- Osallistuu toimintaan.
- Ryhmäkerran loputtua välilehden voi sulkea normaalisti.

OSALLISTUJA OMAN LAITTEEN KANSSA

Tiivistelmä ikäihmisten kuntouttavan päivätoiminnan prosessista

Tiivistelmä ikäihmisten matalankynnyksen prosessista

Nostot kehittämisspilottien tuloksista

- Kuntouttava päivätoiminta, yleisryhmä
- Kuntouttava päivätoiminta, etäryhmä
- Kuntouttava pienryhmä muistisairaille ”Valoa vanhuuteen”
- Matalankynnyksen avoin ryhmätoiminta
- Matalankynnyksen ”Hyvää arkea”-pienryhmätoiminta

Tarkemmat tulokset löydät
kehittämistyön loppuraportista!

Kuntouttava päivätoiminta, yleisryhmä

Tätä pilottiryhmää hyödynnettiin kuntouttavan päivätoiminnan palvelukuvauksen laatimisessa. Pilotin aikana tarkisteltiin mm. seuraavia asioita;

Toiminnan arviointi;
havainnointi, asiakaskyselyt

Ryhmään
ohjautuminen,
yhteistyö
palveluohjauksen
kanssa

Ryhmäkoko
suhteessa ohjaajien
määrään

Sisällön suunnittelu
tavoitteellisuus
huomioiden

Asiakkaiden
toimintakyvyn
kartoittaminen eri
mittarien avulla

Asiakassuunnitelmat,
kirjaaminen, tilastointi

Kuntouttava päivätoiminta, etäryhmä

Osallistuminen vaikutti positiivisesti ikäihmisten mielialaan

"Naapurikin kävi mukana etäpäivätoiminnassa"

**60 min/kerta,
2x viikossa,
ryhmäkoko 6-8hlö**

**Antoisaa ruudun
molemmiin puolin**

"Odotin milloin toimintaa tulee, hyvä vaihtelu"

Äänentoisto ja yhteydet toimivat pääasiassa hyvin.

"Tabletin käyttö helppoa"

"Psyykkisesti ja fyysisesti kohentanut mielialaa"

Toiminnan sisältö koettiin monipuoliseksi ja mielenkiintoiseksi

Osallistuminen lisäsi lihaskuntoharjoittelua

"Kuntoa kohentanut. Käsipaino ja vastuskuminauha on kohentanut voimaa"

Suurin osa ryhmäläisistä innostui kuntoilemaan omallakin ajalla

Etätoiminta mahdollistaa osallistumisen välimatkoista riippumatta

30min "aivojumppaa" virkistää ja 30 min lihaskuntoharjoittelua lisää lihasvoimaa

Hybridimalli vaatii vielä testausta

Myös omaiset antoivat kiitosta. Jatkoa toivotaan!

Kuntouttava päivätoiminta, "Valoa vanhuuteen" -pienryhmä

Vaihtelua, virkistystä ja vertaistukea arkeen

"Saan ystäviä ja saapi muistella
menneitä"

Pienemmässä
ryhmässä aiemmin
hiljainen
tarkkailijakin alkoi
osallistumaan ja
tekemään itse

Kuntosalihar-
joittelusta
voimaa ja
tasapainoa

Tukee omaishoitajien jaksamista
"Ryhmän aikana voin olla huoletti"

Muistisai-
raiden
puolisot
hyvin
iäkkäitä,
vastann
eiden iät
86-
89vuode
n välillä

**Ryhmäkoko 5-6,
päivätoiminnan
ohjaaja +
avustaja.**

**Aamupäivisin
vireystila
parhaimmillaan.
Sopiva
ryhmänkesto n.
4 tuntia.**

**Keskustelu
lisääntyi,
muistiasioista
puhuttu paljon
ryhmäläisten
aloitteesta**

Vaikutti
positiivisesti
mielialaan *"Tuntuu
vaikuttavan!"*

**Ryhmän
aikana
puolisot
tekevät
asioita, joita
eivät voi
tehdä
muistisaira
puolisoi-
n läsnä ollessa:**

**Levähtävät,
hoitavat
kauppa-
asioinnit ja
omakotitaloon
liittyviä
askareita.**

**Yksi kertoi
tekevänsä
palapelejä,
joita puoliso
ei anna tehdä**

**Lapsista
tuntuu
hyvältä, että
vanhemmilla
on mieluista
tekemistä,
joka pitää
virkeänä.**

**Jatkoa
toivovat
kaikki!**

Matalankynnyksen avoin ryhmätoiminta

Tämän pilotin haasteeksi nousivat kohderyhmän tavoittaminen ja pilottiaikataulu

"Aika loppuu kesken, olisi vaatinut pitemmän pilotointiajan"

Uuden toiminnan aloitus ja juurrutus vaatii aikaa. Kohderyhmän tavoittaminen vaatii tarkempaa rajausta ja työtä.

"Toiminnasta pitäisi tiedottaa ja mainostaa enempi, jotta se tulisi tietoisuuteen"

Paikkakunnalla jo valmiiksi ikäihmisille paljon erilaista toimintaa

"Onko tällaiselle matalankynnyksen toiminnalle tällä hetkellä kysyntää tai tarvetta?"

Tilat olivat sopivat

"Tämä voi olla joskus myöhemmin ajankohtainen ja toimiva"

Sisällön suunnittelussa haasteena rajaamaton osallistujamäärä

Pilotin kesto oli liian lyhyt

Matalankynnyksen "Hyvää arkea" - pienryhmätoiminta

*"Tämä ryhmä on meille
varsinainen henkireikä!"*

Päästiin kokeilemaan ja
tekemään uusia asioita

Toi arkeen uutta sisältöä ja lisäsi osallistujien liikkumista

**Pilotin vaikutus
hyvinvoinnin
lisäämisessä näkyi
positiivisen
mielenterveysmittarin
pisteissä**

**Sopivin
ryhmäkoko
6-8,
3tuntia
kerta**

Syntyi uusia
ystävyyssuhteita
löytyi seuraa
kuntosalille ja
tansseihin

**Osallistuminen
vähensi
yksinäisyyden
kokemusta**

*"Ryhmän
aikana ei ole
kotiasiat
mielessä"*

**Pienessä
ryhmässä
uskallettiin
puhua
arostakin
aiheista**

*Toivottavasti saatais jat
koa, voitais keskustella
monista asioista".*

*Kotihoidossa
huomattiin "turhien"
soittojen
vähentyneen*

Jatkoa toivovat
kaikki!

Suosituksset päivätoiminnan kehittämiseen

- Päivätoiminnan ohjaajat ovat olleet työryhmätyöskentelyssä aktiivisesti mukana. Heillä on ollut jatkuva mahdollisuus kommentoida aihealueittain toimintamalliin tulevia asioita ja esiin nostetut asiat on huomioitu toimintamallia kehitettäessä.
- Aluejako kehittämistoiminnan aikana on ollut: Okkola, Oulu, Oulu eteläinen ja Rannikko
- 86% päivätoiminnan ohjaajien kyselyyn vastanneista toivoi kehittämistyön jatkuvan hanketyön loputtua.

Kuka jatkaa kehittämistyötä?

Kuka ylläpitää päivätoimintaohjaajien verkostoa?

- **Vastuualuepäällikkö**, joka vastaa koko Pohteen alueen päivätoiminnan kehittämistoiminnasta
- **Vastuuyksikönpäälliköt** mahdollistavat oman yksikön kehittämistoiminnan
- **Viisi nimettyä vastuuhenkilöä päivätoiminnan ohjaajien keskuudesta**
 - Vievät asioita yhdessä eteenpäin ja ylläpitävät yhteistyöverkostoa, myös palveluohjauksen ja kotikuntoutuksen kanssa.

Suosituksukset päivätoiminnan toteuttamiseen

Esihenkilöt

Resurssit

- Työn panokset ovat kunnossa
- Henkilöstö > tehtäväkuvan mukaisten osaamisvaatimusten luominen, osaamiskartoitukset
- Lakisääteiset täydennyskoulutukset
- Työn veto- ja pitovoima, palkkaus
- Sijaisjärjestelyt

Riittävästi aikaa toteuttaa laadukasta ja tavoitteellista päivätoimintaa
Kirjaamiseen / arviointiin valmiit fraasit helpottamaan kirjaamista.

Tarkoituksenmukaiset tilat, jossa mahdollisuus toteuttaa kuntouttavaa toimintaa

Riittävät materiaalit ja välineet >>
Budjetointi

Päivätoiminnan ohjaajat

Osaamista vaaditaan:

Kuntouttavan päivätoiminnan prosessin ymmärtämistä
Taitoja asiakaskohtainen suunnitelman laatimiseen
Keskeiset kansalliset tavoitteet
Sisällön suunnittelu
Kirjaaminen, Arviointi-mittariston käyttö,
Tilastointi

Muut taidot:

Asiakas- ja voimavaralähtöisyys

Kuntouttavan hoitotyön taidot

Ryhmäohjaamisen taitoja

Lihaskunto-ohjaukseen tarvittavat taidot

Elintapa- ja digiohjaustaitoja

Muistisairaahan kohtaamisen ym erityisryhmien ohjaamisen taitoja

Päivätoiminnan ohjaajien kyselystä nousseet koulutustoiveet

- Viriketoiminnan ja tuokioiden suunnittelu
- Ryhmäohjaajan koulutukset
- Asiakkaiden motivointi, henkinen tukeminen, ravitsemusneuvonta
- Liikunta ja lihaskuntoharjoitteiden ohjaaminen
- RAI-arviointiin liittyvää koulutusta
- Etäpäivätoimintaan tarvittavat taidot
- Uusien järjestelmien käytön opettelu (esim. Saga)
- Kirjaamiseen ja tilastointiin liittyvää koulutustarpeita

Kuuluuko päivätoiminnan ohjaajan tehtäviin:

- asiakkaan suihkutukset
- asiakkaan kuljetukset päivätoimintaan ja kotiin

Toimenpide-ehdotukset jatkokehittämiseen

1. RYHMIEN MUODOSTAMINEN

Paikkakuntaakohtaisesti ikäihmisten tarpeen mukaisesti

- Asiakaslähtöisesti rohkeasti kokeilemaan erilaisia ryhmän muodostamista tarveperusteisesti

2. SISÄLLÖN SUUNNITTELU

Tavoitteiden määrittely ja toiminnan sekä tuokioiden suunnittelu

- Vinkkejä toisilta päivätoiminnan ohjaajilta → verkostoituminen (vastuuhenkilön valinta)
- Vuosikellon hyödyntäminen ja edelleen kehittäminen
[Vuosikello | Innokylä \(innokyla.fi\)](#)

3. RYHMÄN OHJAAMISEEN LIITTYVÄ KOULUTUS

Asiakkaiden motivointi, henkinen tukeminen, ravitsemusneuvonta

Liikunta ja lihaskuntoharjoitteiden ohjaaminen

- Vanhustyön keskusliiton koulutukset: henkilöstön lakisääteisten täydennyskoulutuksien hyödyntäminen
- Liikunta- ja lihaskuntoharjoitteiden koulutukset esimerkiksi oppilaitosten ja yhteistyössä kotikuntoutuksen fysioterapeuttien kanssa → Itseopiskelumateriaali Medieco-koulutusympäristöön?

4. TOIMINTAKYVYN ARVIONTIIN LIITTYVÄ KOULUTUS

RAI-arviointi

- THL:n sivuilta verkkokurssit sekä Pohteen järjestämiin koulutuksiin osallistuminen → ilmoittautuminen Hessun kautta

Muut mittarit, niiden käyttö ja tulkitseminen

- Muiden päivätoiminnan ohjaajien ohjaus → verkostoituminen (vastuuhenkilön valinta)
- Yhteistyössä kotikuntoutuksen fysioterapeuttien kanssa, Itseopiskelumateriaali Medieco koulutusympäristöön?

5. DIGIKOULUTUS

Etäpäivätoiminnan laajentaminen

- 5-6 etäpäivätoiminnan ohjaajaa tuottaa palvelua koko Pohteen alueelle
- Kokeneemmat etäpäivätoiminnan ohjaajat ja laitetoimittajat perehdyttävät käyttöön ottoa
- Etäryhmäohjaamiseen vaadittavien taitojen huomioiminen

6. POTILAS- JA ASIAKASTIETOJÄRJESTELMIEN KÄYTTÖ

Uusien järjestelmien käytön opettelu (esim. Saga)

Kirjaaminen ja tilastointi

- Osallistuminen Pohteen järjestämiin koulutuksiin
- Itseopiskelumateriaali Medieco ympäristössä

Kehittämistoiminnan kustannukset

KULUT	KALAJOKI Avoin ryhmätoiminta	TYRNÄVÄ Avoin pientoiminta	KALAJOKI Kuntouttava lähitoiminta	PUDASJÄRVI Kuntouttava pientoiminta	TAIVALKOSKI Kuntouttava etätoiminta
Henkilöstö	2hlö / 1,5h / viikko	1hlö / 1pv / viikko	2hlö / 1pv / viikko	1hlö + avustaja / 1pv / kerta	1hlö / 2 tuntia /vk + valmistelu
Tilavuokra	25€ / kerta = 100€ /kk Hankkeen kustantama Tila sisältyy kumppanuustoimintaan, josta kokonaisvuokra 400€/kk	40€ / kerta = 160€/kk Hankkeen kustantama	Seniorikeskus Mäntyrinteen kerhohuone Pohteen tila	Hirsikartanon Kuksa sekä kuntosali Pohteen tila	Ohjaajan työhuone, Katajan pirtti Pohteen tila
Laitteet	Kirjastossa olevat digilaitteet Ohjaajien omat työkoneet + puhelimet	Kirjastossa olevat digilaitteet Ohjaajan oma työkone + puhelin	Ohjaajien omat työkoneet + puhelimet	Ohjaajan oma työkone + puhelin	Etäkotihoiton tabletin kk-vuokra (aloitusmaksu, lisenssi, ryhmäpuhelimaksu)
Materiaalit	Kumppanuustoiminnan kautta materiaalit	Askartelutarvikkeet 90€	Materiaalit valmiina	Materiaalit valmiina	Vastuskuminauhat ja 1 kg käsipainot 58€ Langattomat kuulokkeet n.100€
Tarjoilu	Omakustanteinen	Omakustanteinen	Sisältyy päivätoiminnan maksuun	Sisältyy päivätoiminnan maksuun	Ei kustannuksia
Matkustuskerrat Halvimman kulkuneuvon mukaisesti	Projektityöntekijä x 5 Projektisuunnittelija x 1	Alkuhaastattelujen kotikäynnit Päivätoiminnan ohjaaja Projektityöntekijä x 10 Projektisuunnittelija x1	Projektityöntekijä x 6 Projektisuunnittelija x 1	Projektityöntekijä x 3 Projektisuunnittelija x 1	Alku- ja loppumittaukset, laitteen vienti ja haku Päivätoiminnan ohjaaja Projektityöntekijä x 2 Projektisuunnittelija x 1

ASIAKKAANA IKÄIHMISTEN PÄIVÄTOIMINNASSA

Asiakas- ja palveluohjaus

Arvioi ja ohjaa asiakkaan sopivaan palveluun

- Kuntouttava päivätoiminta
- Lähi- ja etäryhmä
- Matalankynnyksen toiminta
- Pien- ja avoinryhmä

Tavoitteellisuus

- Kansalliset ja yksilökohtaiset tavoitteet
- Sisällön suunnittelu ja toteutus
- Vuosikello

Arviointi

- RAI
- Kansalliset mittarit
- Asiakaskysely

Asiakasnäkökulma

”Voisin kokeilla etätoimintaa!”

IKÄ ON POP
Kiitos!
Riitta ja Vilja

Asiakkaan osallistuminen

Käyttäjäkokemukset

IKÄIHMISTEN PÄIVÄTOIMINTA

IKÄ ON
POP

Lue lisää:
[Ikäihmisten päivätoiminnan yhtenäinen toimintamalli
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueella | Innokylä
\(\[innokyla.fi\]\(http://innokyla.fi\)\)](#)